

# Ronghndwen Venj Youq Baih Bya Haenx

□ Ahyij raiz Moz Hungz hoiz

Aenvih yaek henhoh swnghdai, gaenq mbouj hawj vunz ndaw bya gag raemj faex gai faex lo, bannomj vunz ndaw bya dingzlai ok rog bae dajgoeng ra ngaenz. Couhsuenq seizcieng dauqma gvaq cieng, haujlai seizgan hix dwg youq henz yienhsingz cunz beixnuengx, ranz gwnz bya caenh dwg youq geij ngoenz ndwi. Aen ranz couhlumj aen bouqdiemq yiet ndang nei.

Ndaw yienh cienmonz youq baihbaek yienhsingz bued gaiq dieg seiq fanh lai bingzfuengmij ndeu, hwnqbaenz aen siujgih hung ndeu, hawj gij vunz ndaw bya hab cwngezw buensenj haenx bae gizhaenx youq. Gizhaenx caeuq yienhsingz doxnangq, baihgvaz siujgih dwg Roen Fumwz, ginggvaq Mwzlingj Cin cigsoh doeng daengz Huznanz; baihswix dwg Roen Fufuz, ginggvaq yienhsingz aen siujgih moq cigciep doeng daengz rog yienh. Henznden siujgih miz cauhsi, youwzyenz, hagdangz, yihen daengj, goenggungh sezsih hix caezcup. Ndaw siujgih cungj dwg ranzdendih, hwnjroengz fuengbienh, lijmiz laevad, ejngauz, dansuenggangq gyoengq lgnyez gyaezmajj haenx dem. Lijmiz funghdwkgeiz, funghyouqndwi, gyoengq bouxlaux ndaej doq daiq lgnyez doq youq ndaw dingz caeuq boux ranznden ndoet caz lwnhgoj, saedceij beij ndaw bya cwxcaih lai lo.

Vangz Gij gangjsebseb gij saedceij swhgeij ngoenzlaeng yaek baenzlawz gvaq. De seizedneix nienzcoz simgei hung, gwnz naj cungj yienh' ok gij maqmuengh ndaej gvaq ngoenznde haenx. Bohmeh Dahsan hix siengj senj ranz, hoeng daxgoeng sij mbouj ndaej goengq bya neix, de naeuz daxboh daxboh de, daxgoeng daxgoeng de cungj dwg baenzneix gvaqdaej lo, hix gvaq ndaej ndeindi' ndi, hix ndaej bang daxmeh aeu daxboh gvaqdaej, hix ndaej hwnq laeuzfaex moq lo. Caiq gangj lo, ranz ndaw singz baenz gaeb, lumj aen roengq nei, baenz ranz vunz caenx youq geij cib bingzfuengmij, ndang cungj mbouj ndei cienq ne. Ndaw bya geijlai ndei, aen ranz gag miz aen hongh swhgeij, siengj hwnq geijlai caengz couh hwnq geijlai caengz, baihnaj miz dingz baihlaeng miz hongh, lgnyez siengj baenzlawz buet couh baenzlawz buet, duzgaeq duzbbit duzhanq siengj baenzlawz ciengx couh baenzlawz ciengx.....Vangz Gij youq baihlaeng caeuq Dahsan gangjriu naeuz, ok daengz rog bya bae, couh mbouj yungh swhgeij ciengx lo.

Daxgoeng naeuz: "Baengh bya gwn bya, dou seiqseiq daildaih youq ndaw bya gvaq saedceij baenz nanz lo, yaepyet buen daengz ndaw singz bae, baengh gjimaz guhgw o."

Daxgoeng mbouj nyienh senj roengz bya bae, ranz Dahsan cijnlei laebdaeb youq ndaw bya youq, cigdaengz Dahsan miz Ahgaet iq——Lwg nding neix lij youq ndaw dungx Dahsan, daxgoeng couh hawj de an coh ndei lo. Daxgoeng naeuz, mboujguenj

但是由于生态保护的需要，已不允许山民私自砍树卖树了，年轻一辈的山民大多以外出务工为生。即便是春节时回家过年，也大部分时间会忙着到附近的县城访亲会友，山上的家也是小住一段后便离开了。那个家反而更像歇脚的旅馆。

县里专门在县城北郊划了一块四万多平方米的地方，建起一个大大的小区，让符合易地搬迁政策的山里人搬到那里去居住。那里与县城紧紧相连，小区右边是富麦路，经过麦岭镇直通湖南；左边是富福路，经过县城新区直达县外。小区周边超市、幼儿园、学校、医院等公共设施一应俱全。小区里全都是电梯房，只要需要，上下楼梯走不了几步就到家，还有小孩子们都喜欢的滑滑梯、摇摇椅、单双杠。还有棋牌室、休闲室，老人们可以一边帮着带孩子一边在亭子里跟邻居们喝茶聊天，比山里生活惬意多了。

黄杞滔滔不绝地谈着对未来的规划。年少老成的他，脸上露出难得一见的对山外生活的神往。山妹父母也想搬，但爷爷舍不得这座山，他说他父亲的父亲、爷爷的爷爷都是这么过来的，不也过得好好的，不也帮母亲把父亲娶过来了，不也建了新木楼了。而且城里的房子那么小，像笼子似的，一家人挤在几十平方米，转身都不好转呢。山里多好，有自己独门独院的房子，想起几层就几层，前有庭后有院的，娃儿想怎么跑就怎么跑，鸡鸭鹅想怎么养就怎么养……黄杞背地里跟山妹开玩笑说，出到山外头，就不用自己养了。

爷爷说：“靠山吃山，我们世世代代在山里生活了那么久，一下搬到城里去，可靠什么做吃哦。”

爷爷不愿意搬下山，山妹一家只好继续在山里住着，直到山妹有了小阿吉——这个小生命还在山妹肚子里时，爷爷就给她取好了名字。爷爷说，不管男孩女孩，就叫阿吉吧。全家人都很开心。父亲又开始为房子的事发愁，他抽时间去收野笋收木耳收野菌，说得多攒些钱，过几年，一定要起一座房子。

山中四季，绿红黄白，转眼间，小阿吉已经一岁多了。学会说话的小阿吉在手机里、电视里看到山外的世界，她缠着大人问，她什么时候能上幼儿园？什么时候能去公园玩？什么时候能进商场买玩具？

嘴硬的爷爷还是舍不得自己的曾孙辈再吃山妹读书时的苦，敌不过活泼可爱的小阿吉的软磨硬泡，终于心软了。他同意山妹一家人带小阿吉去当“城里人”。

爷爷从木箱子的最底部掏出一个油纸包，拆了一层又一层，露出一沓叠得整整齐齐的钞票。爷爷仔细地数着，数完了递给父亲，让父亲拿去安置新房。他自己却犟着不肯搬出山外住，山妹父亲想着现在路也修好了，回山上很方便，就同意先让爷爷在山上再住一段时间。

对于山妹一家人来说，这不仅仅是一套房，它是全家人复活的命。母亲的病已经再也不能抵御山中的湿寒天气了，关节的疼痛天天都在折磨她，她已经不止一次地说过：“还不如死了好……”妹妹的恋情也不会因为家里住在偏远的山里而一再错过；弟弟在县城读书也不用往返奔波了。还有小阿吉，到了城里，把她送幼儿园后，山妹就可以安心去找工作了。

一切都是最好的安排。

安置点所在的新社区招聘信息员，山妹第一轮入选，期盼已久的“城里工作”有了着落。入住新家的那晚，黄杞家和山妹家聚在一起，每个人都觉得应该为新家干一杯。父亲把每个人的杯子里都倒满从山里带下来的小米酒。酒是用山泉水自酿的，通透、清冽、微甘。

窗外是万家灯火，月亮挂在山的那边。

(完。原载《广西文学》，作者：阿语。壮文翻译：莫宏，广西民族语文研究中心主任)

lwgsai lwgmbwk, couh heuh Ahgaet. Daengx ranz vunz cungj gig simfaengz. Daxboh youh hainduj simnyap aen ranz lo, de caeu seizgan bae sou rangzfaex sou moegngaex sou raetndoi, naeuz lai rom di ngaenz, gvaq geij bi, itdingh aeu hwnq ranz moq.

Seiqgeiq ndaw bya, loeg nding henj hau, baez yaep da, Dahgaet gaenq bi lai lo. Dahgaet gaenq rox gangjvah haenx youq ndaw soujgih, youq ndaw densi yawraen seiqgyaiq baihrog, dah de cam bouhxung, swhgeij seizlawz ndaej hwnj youwzyenz? Seizlawz ndaej bae gunghyenz guhcaemz? Seizlawz ndaej haeuj sanghcangz cawx gij doxgaiq guhcaemz?

Daxgoeng bakgeng lijdwg sij mbouj ndaej banlan banlaenj youhcaiq gwn gij haemzhoy Dahsan youq mwh doegsaw gwn gvaq haenx, dingj mbouj gvaq Dahgaet dwggyaetz ngoenzngoenz nam ngoenzngoenz cam, aen sim de unq roengzdaej lo. De doengzeiq Dahsan daengx ranz vunz daiq Dahgaet bae dang “vunzndawsingz”.

Daxgoeng daj ndaw daej loengxfaex mbon ok cumh ceijyouz ndeu, bok le caengz youh caengz, loh' ok deb ngaenz daeb ndaej cingjicingj caezcaez ndeu. Daxgoeng sijsaeq dwk geq ngaenz, geq liux ndenq hawj daxboh, hawj daxboh dawz bae cawx ranz moq. De swhgeij cix ngengh mbouj buen bae rog bya youq, daxboh Dahsan naemj dwk seizedneix roen hix coih ndei lo, dauqma ndaw bya gig fuengbienh, couh doengzeiq hawj daxgoeng youq ndaw bya caiq youq duenh seizedneix dem gonq.

Doiq Dahsan daengx ranz vunz daeuj gangj, neix mbouj dandan dwg dauq ranz ndeu, de dwg diuzmingh dauqliz daengx ranz vunz. Gij bingh daxmeh gaenq dingj mbouj gvaq nitcaep ndaw bya lo, gij in gizhoh ngoenznaengz cungj yoekyau de, de mbouj cij baez ndeu gangj gvaq: “Nyienh dai hix mbouj nyienh baenzneix……” Dahnuengx hix mboujcaiq aenvih ranz youq ndaw bya loeng gvaq doxlienh baez youh baez; daegnuengx youq yienhsingz doegsaw hix mbouj yungh baedauq buetbyangh lo. Lijmiz Dahgaet, daengz ndaw singz le, soengq de haeuj youwzyenz bae, Dahsan couh ansim bae ra hong guh lo.

Daengxheij cungj dwg gij anbaiz ceiq ndei.

Aen siujgih moq dieganceiq yaek ciu bouxsaenqsk, Dahsan lwnz nduj ndaej senj haeuj, “hong ndaw singz” maqmuengh nanzni haenx ndaej daengz fwngz lo. Haemhhaenx haeuj ranz moq, ranz Vangz Gij caeuq ranz Dahsan comz youq ranz moq, bouxboux cungj nyinhnaeuz wingdang vih ranz moq ndoej cenj laeuj ndeu. Daxboh hawj ndaw cenj moix boux vunz cungj raix laeujhaeux rim bae. Laeuj dwg aeu raemxmboq gag siu, ronghlik, vandiemz.

Rog cueng ranzranz daeng ronghsag, ronghndwen venj youq baih bya haenx.